

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 510 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	„ 118 600
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	„ 83 200
	<u>Summa kronor 712 400;</u>

dels till Folk skolinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1945/46 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 712 400 kronor;

dels ock till Folk skolinspektionen: Omkostnader för budgetåret 1945/46 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 287 000 kronor.

Stockholm den 12 juni 1945.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 338.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till avlöning av landsantikvarier m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 157.)

Till Konungen.

I propositionen nr 223 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 2 mars 1945, föreslagit riksdagen att till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöning åt landsantikvarier för budgetåret 1945/46 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehåft de likalydande motionerna I: 352 och II: 544, i vilka hemställts, att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition ville beakta de synpunkter, som i motionerna blivit anförda.

I likhet med departementschefen anser riksdagen det önskvärt, att landsantikvariernas lönefråga nu bringas till en lösning. Kungl. Maj:ts föreliggande förslag bygger på en anordning varigenom kostnaderna för landsantikvariernas avlöning skulle bestridas såväl genom lokala anslag som av statsmedel. Riksdagen har för sin del, då det här gäller tjänstemän, som — samtidigt med att de fylla en viktig statsfunktion — företräda betydelsefulla lokala intressen, funnit övervägande skäl tala för bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Departementschefen har föreslagit att statsbidraget i varje särskilt fall skall bestämmas så, att detsamma jämte avkastningen av vederbörande lönefond upp-

går till två tredjedelar av landsantikvariernas sammanlagda avlöning, dock att summan av lönefondsavkastningen och statsbidraget icke i något fall må överstiga 8 000 kronor för varje befattningshavare. Vitterhetsakademien har föreslagit en minimiavlöning för landsantikvarie av 12 000 kronor och statskontoret av 10 500 kronor. Departementschefen har för sin del icke velat fastläsa lönen vid en bestämd minimigräns, utan ansett en viss rörlighet i lönesättningen önskvärd med hänsyn till föreliggande skiftande förhållanden med avseende å tjänstgöringens omfattning och dylikt. Riksdagen har funnit sig böra bifalla vad departementschefen sålunda förordat.

Riksdagen är även ense med departementschefen därom, att innehavare av landsantikvariebefattning bör hava avlagt filosofie licentiatexamen eller besitta däremot svarande, styrkta vetenskapliga kvalifikationer. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att efter hörande av riksantikvarieämbetet uppställa de villkor för statsbidragets utgående, som kunna befinnas lämpliga.

Förhållandena i Halland erbjuda — såsom departementschefen erinrat — ett problem av särskilt slag. Den befintliga lönefonden disponeras i detta landskap av Hallands hembygdsförbund, och avkastningen av densamma är fördelad så, att en fjärdedel tillfaller Hallands museiförening i Halmstad och tre fjärdedelar Norra Hallands kulturhistoriska förening i Varberg, dock att om sistnämnda tre fjärdedelar av avkastningen skulle överstiga ett belopp av 600 kronor, återstoden tillfaller Hallands museiförening. Landsantikvarien är föreståndare för museet i Halmstad; vid museet i Varberg finnes anställd en föreståndare. Departementschefen har utgått från att i förevarande särpräglade undantagsfall vederbörande sammanslutning skulle från anslaget till avlöning åt landsantikvarier kunna erhålla det stöd, som befinnes nödvändigt för upprätthållande av den nuvarande organisationen. I likhet med departementschefen anser riksdagen de i detta fall föreliggande speciella förhållandena motivera ett avsteg från de i övrigt uppdragna riktlinjerna med avseende å landsantikvarieorganisationen och förutsätter, att erforderligt bidrag av statsmedel till bestridande av lönekostnaderna för båda de här ifrågavarande tjänstemännen i Halland komma vederbörande organisationer till del.

Vad beträffar den i motionerna berörda frågan, avseende ett likställande av Älvsborgs län med Halland, så att Älvsborgs län erhåller statsbidrag jämväl till avlönande av en tjänsteman i den södra länsdelen, vill riksdagen framhålla, att onekligen goda skäl tala för en dylik anordning för denna gamla särpräglade bygds vidkommande. Med hänsyn emellertid till det relativt ringa ekonomiska understöd, som Borås museum hittills åtnjutit från Borås stad och Älvsborgs läns landsting, anser sig riksdagen likväl i frågans nuvarande läge icke böra bifalla det i motionerna framställda yrkandet. Det synes riksdagen nämligen självfallet, att det lokala intresset bör mera markant framträda, innan staten träder hjälpsamt emellan. Vid en mera aktiv inställning från de lokala instansernas sida kommer frågan givetvis i ett annat läge, som kan påkalla en anordning liknande den i Halland tillämpade organisationen.

Riksdagen har funnit övertygande skäl tala för att en ny uppdelning på sätt departementschefen förutsatt av de båda landsantikvariedistrikt, som omfatta Dalsland och Västergötland, kommer till stånd och att en landsantikvariebefattning med heltidstjänstgöring inrättas för Bohuslän.

För nästa budgetår har riksdagen i enlighet med vad departementschefen föreslagit till bidrag till avlöning åt landsantikvarier uppfört ett anslag av 60 000 kronor.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit har icke givit riksdagen anledning till erinran eller uttalande.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien: Bidrag till avlöning åt landsantikvarier för budgetåret 1945/46 under åttonde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

Stockholm den 12 juni 1945.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 339.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1945.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1945/46 till yrkesundervisningen.

(Statsutskottets utlåtande nr 158.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkterna 216, 217, 219 och 230) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna vissa anslag till yrkesundervisningen.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 260, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 6 april 1945, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1945/46 anvisa till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning ett förslagsanslag av 700 000 kronor, till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Understöd åt enskilda stalter för yrkesundervisningen ett förslagsanslag av 3 550 000 kronor, till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till driften av centrala verkstadsskolor ett förslagsanslag av 1 650 000 kronor, till Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning: Bidrag till anordnande av elevinternat vid flygmekanikerskolan i Mölndal ett reservationsanslag av 225 000 kronor samt till Yrkesutbildning i beredskapskurser m. m. ett förslagsanslag av 4 000 000 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra för nästa budgetår uppföra förslagsanslaget till understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning med 3 550 000 kronor och har jämväl bifallit Kungl. Maj:ts förslag till ändringar i gällande understödsgrunder, vilket bland annat innebär jämställande i understödshänseende av undervisningen i husligt arbete med undervisningen i hantverk, industri och handel. Vad departementschefen i övrigt i förevarande sammanhang anfört föranleder icke någon erinran från riksdagens sida.